

OOP & data struct

4. (1) Class composition

(2) Multiple level

(3) Inheritance assignment

(4) virtual function/methods

BY SOMSIN THONGKRAIRAT

ATTASIT LASAKUL (EDITION)

(1) Class composition

Class composition คือ การที่คลาสหนึ่งเอาคลาสอื่นมาสร้าง Object ใช้งานในคลาสตนเอง (ไม่ใช่ สืบทอดมา)

โครงร่างโปรแกรม 4_1..CPP

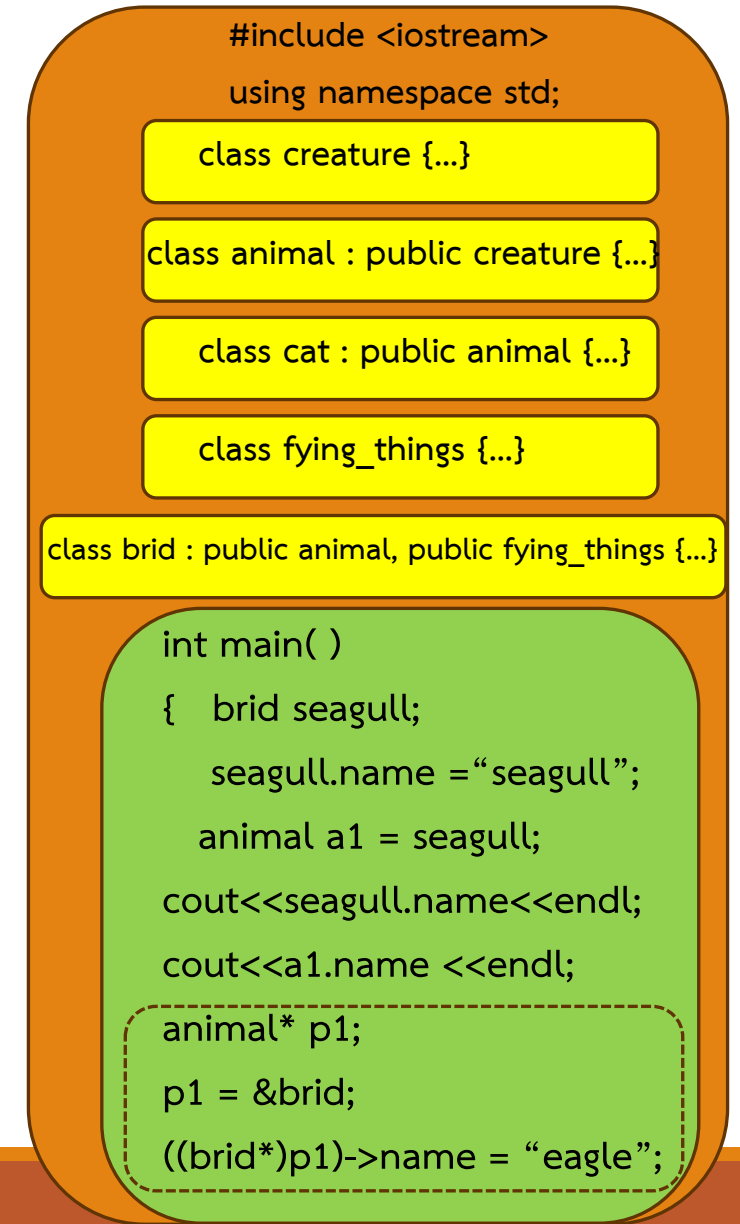
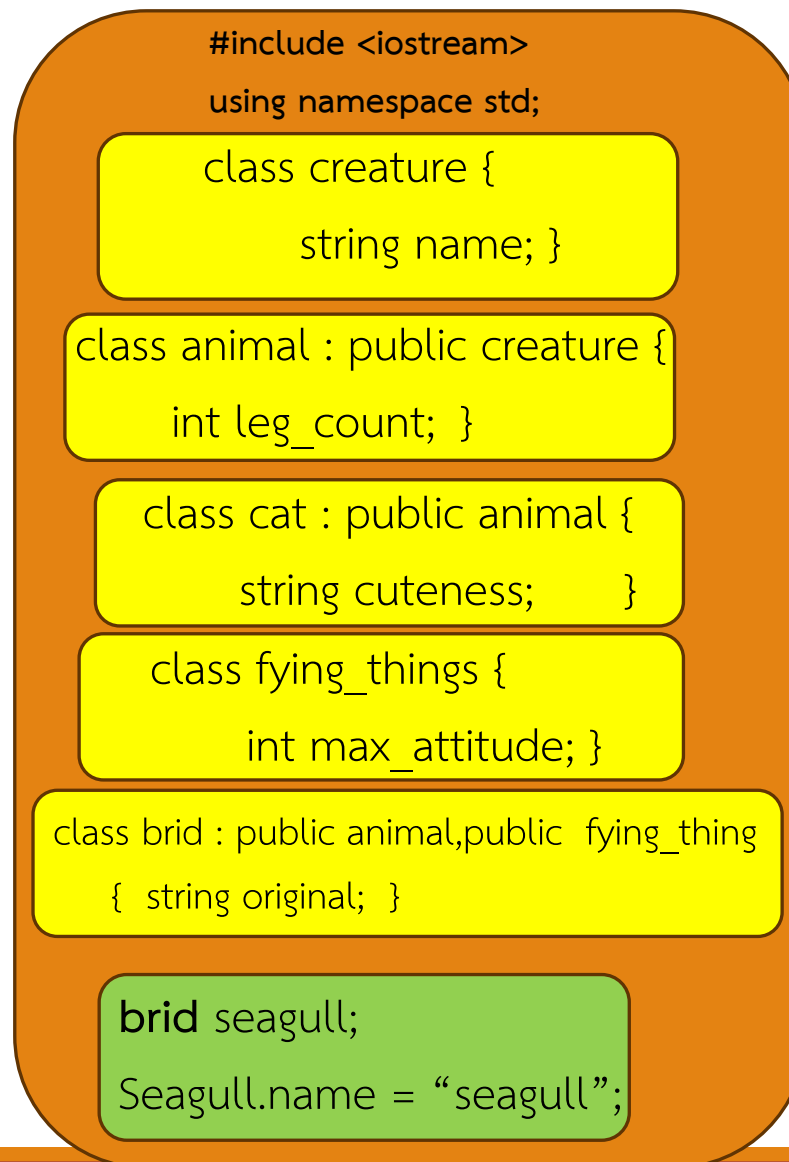
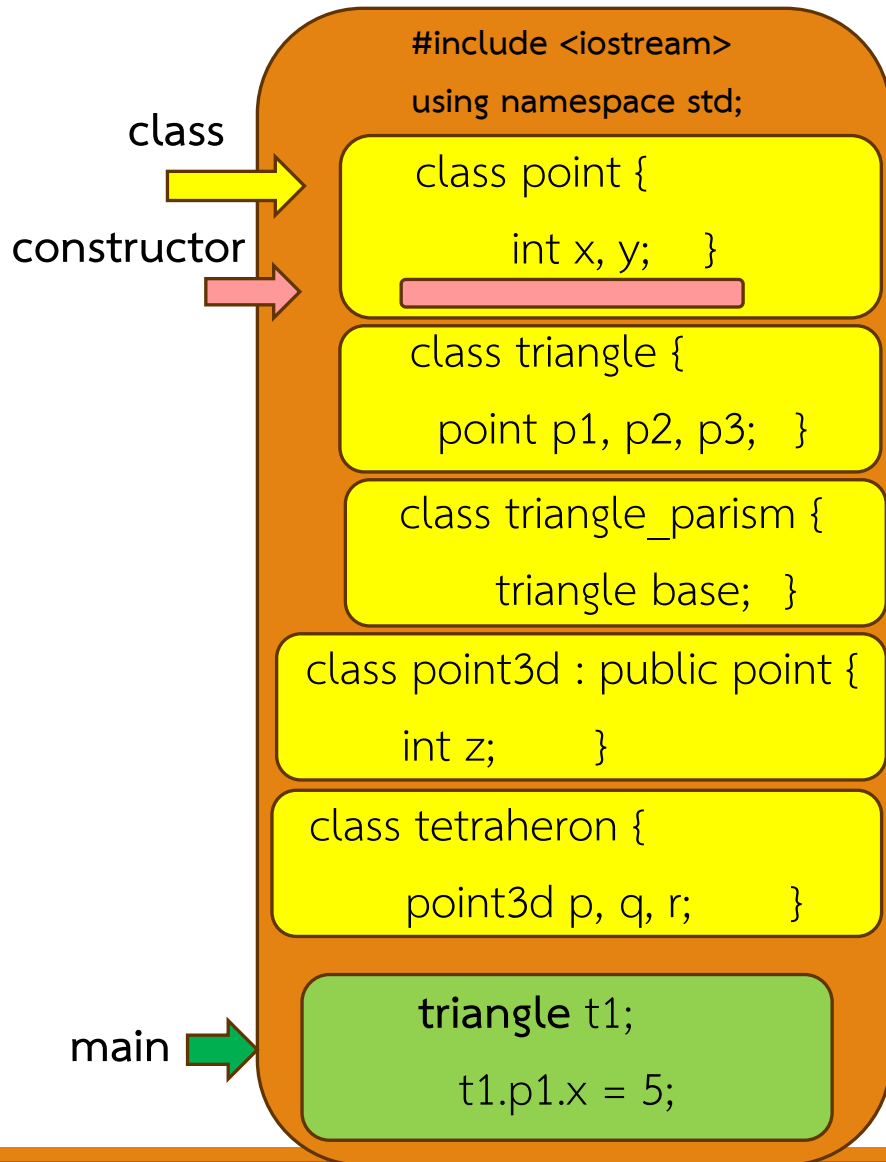
((1) class composition)

โครงร่างโปรแกรม 4_2..CPP

((2) Muti-level & muti-Inheritance)

โครงร่างโปรแกรม 4_3..CPP

((3) Inheritance assignment)

โครงร่างโปรแกรม 4_4.CPP, 4_5.CPP

((4) Virtual function/methods)

```
#include <iostream>
using namespace std;
```

```
class creature {
    virtual void move( ) {...} }
```

```
class animal : public creature {
    virtual void move( ) {...} }
```

```
class cat : public animal {
    void move( ) {...} }
```

```
class flying_things {
    int max_attitude; }
```

```
class brid : public animal,public flying_thing
{ void move( ) {...} }
```

```
brid seagull;
Seagull.name = "seagull";
```

4_4.cpp ไม่มี
4_5.cpp มี

4_4.cpp ไม่มี
4_5.cpp มี

โครงร่างโปรแกรม 4_6.CPP

LAB

```
#include <iostream>
using namespace std;
```

```
class processor {
    string name, brand;
    _____ }
```

```
class input_device {
    string name; int number button;
    _____ }
```

```
class computer_device {
    processor cpu; float ram_capacity;
    _____ }
```

```
class telephone {
    string network; int max_attitude;
    input_device input;
    virtual void print( ) {...}
    _____ }
```

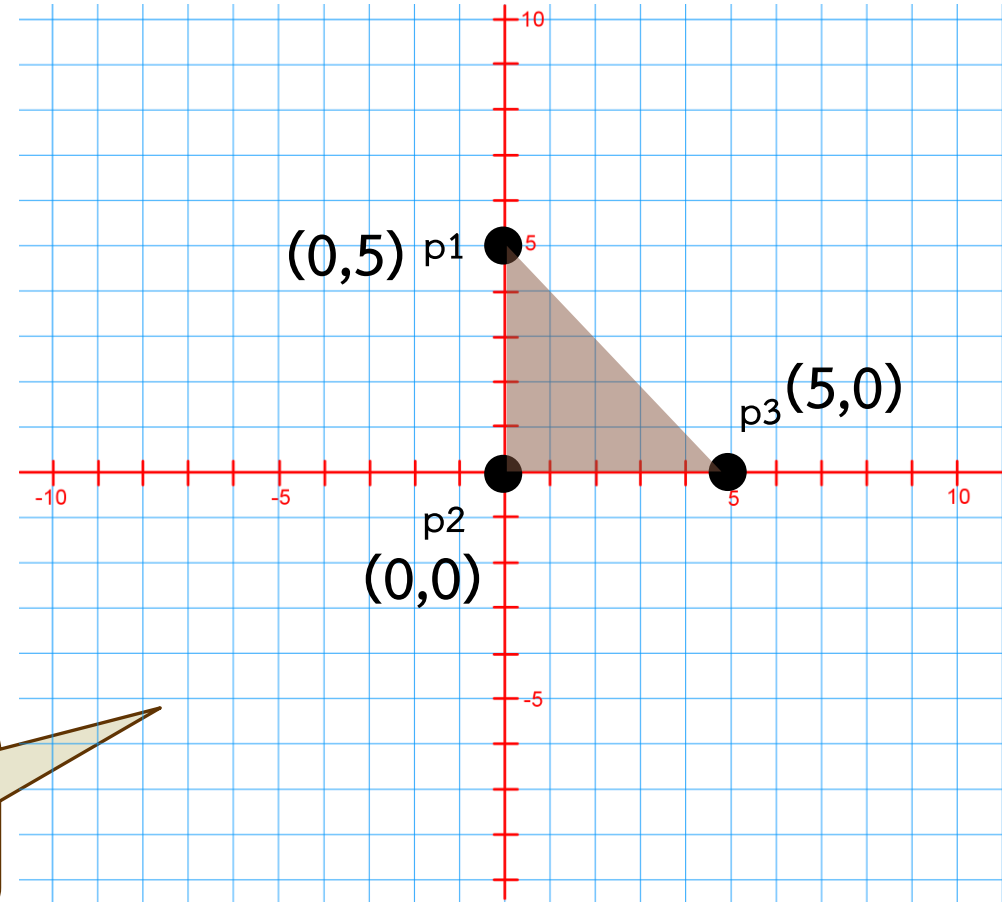
```
processor i3 ("i3","intel",4.5,8);
input_device keyboard("key",200,0);
```

(1) Class composition (4_1.cpp)

คลาสเราสามารถสร้างโดยสืบทอดคลาสแม่ได้
และในคลาสเราก็ยังสามารถสร้าง Object ใช้
งานจากคลาสอื่นๆได้เช่นเดียวกัน ดังตัวอย่าง
ไฟล์ 4_1CPP ซึ่งจะเป็นการสร้างรูปทรง
เรขาคณิต ที่มีการสืบทอด และ/หรือ มีสร้าง
Object ในคลาสไว้ใช้งานได้

Cartesian plane

- มีการกำหนดจุด 2d point
- มีคำนวณ calculate area of triangle

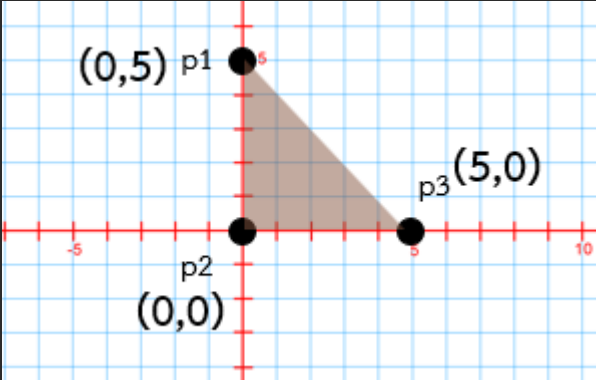

ตัวอย่างไฟล์ 4_1CPP มีคลาสต่างๆดังนี้

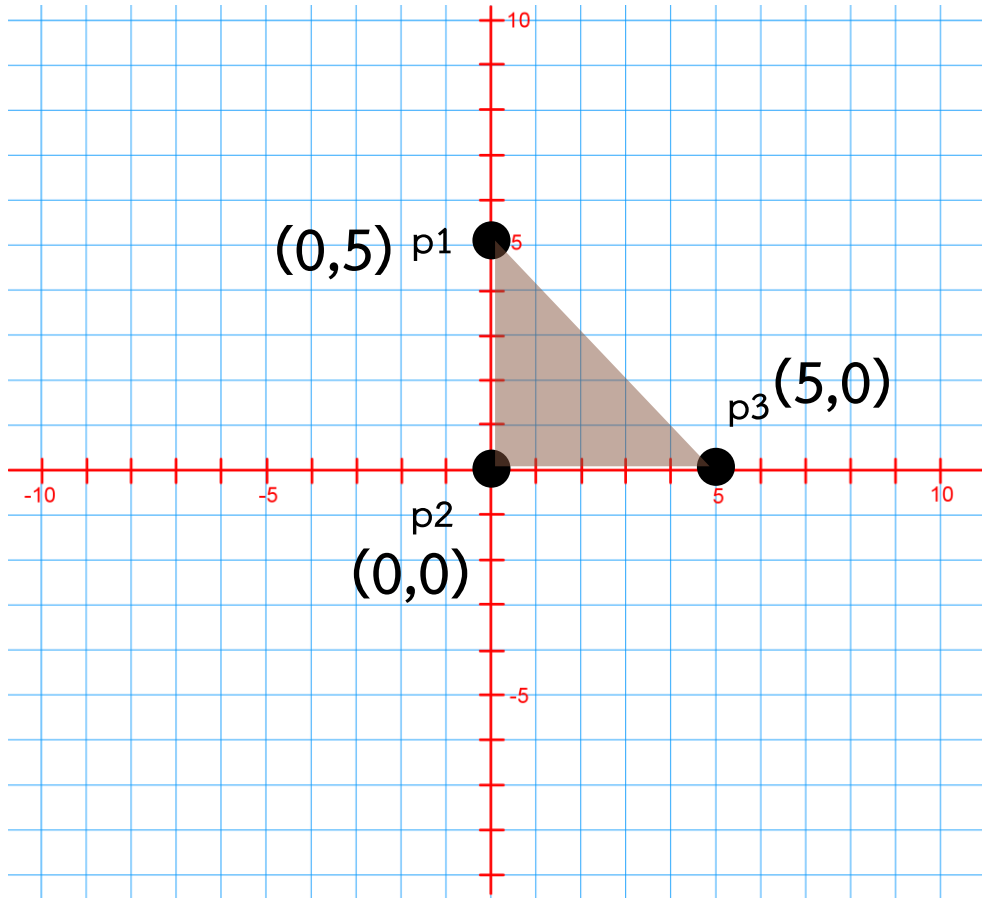
```
7  ✓ class point
8  {
9  public:
10     float x, y;
11  ✓ point()
12     {
13         x = 0.00;
14         y = 0.00;
15     }
16  ✓ point(float _x, float _y)
17     {
18         x = _x;
19         y = _y;
20     }
21 };
```

```
23  ✓ class triangle
24  {
25  public:
26     point p1;
27     point p2;
28     point p3;
29  ✓ float get_area()
30     {
31         return 0.5 * abs((p1.x * (p2.y - p3.y)) +
32         (p2.x * (p3.y - p1.y)) + (p3.x * (p1.y - p2.y)));
33     }
34 };
```

มีสร้าง Object จากคลาสอื่น (Class composition)

ดังนั้นใน `main()` เราก็สามารถเรียกใช้งาน `triangle` ได้ปกติ

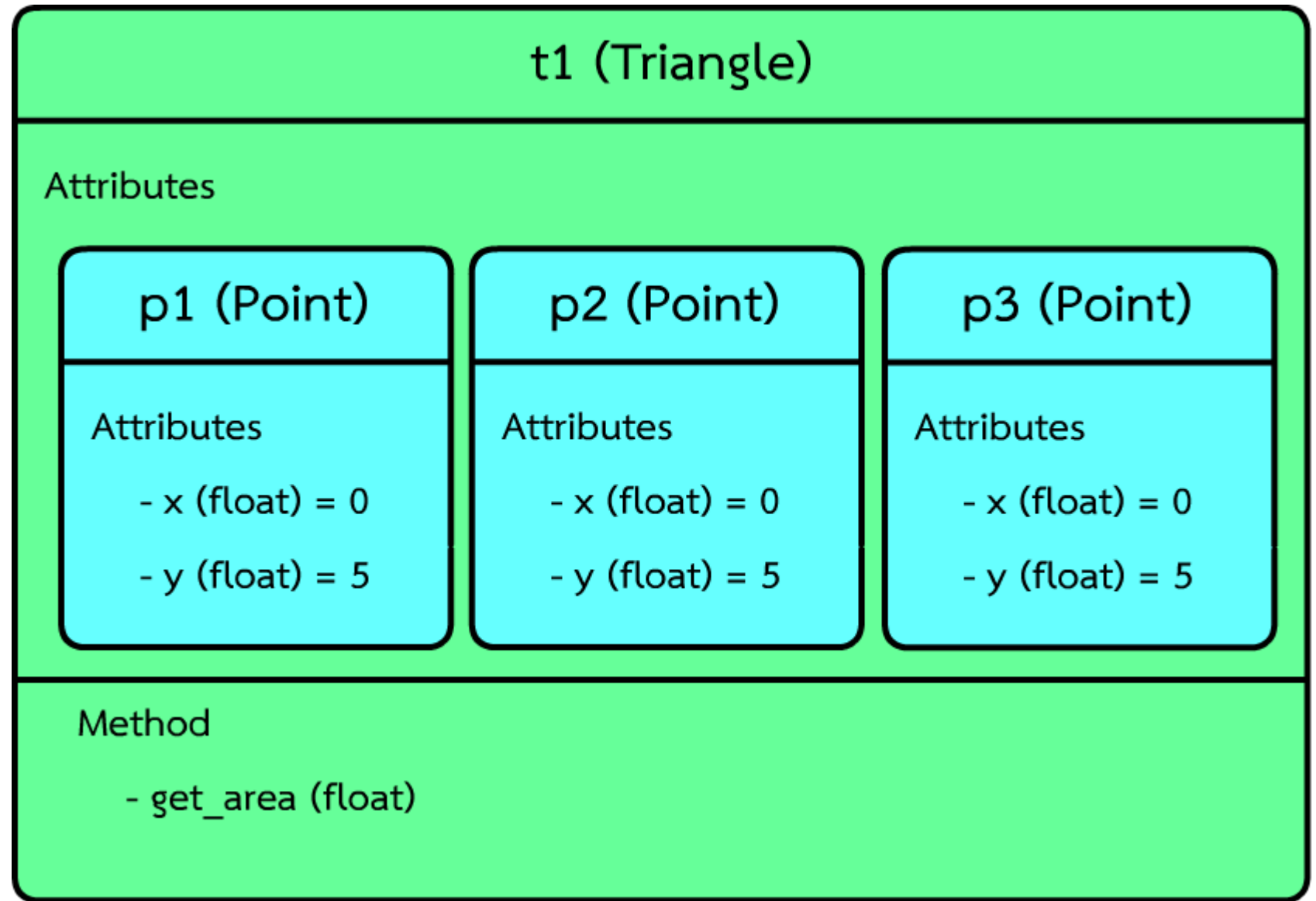
```
49  int main(){
50
51      triangle t1;
52      t1.p1.x = 0; t1.p1.y = 5;
53      t1.p2.x = 0; t1.p2.y = 0;
54      t1.p3.x = 5; t1.p3.y = 0;
55
56      cout << t1.get_area() << " sq.unit" << endl;
57  }
```

Result :

12.5 sq.unit

In main :

```
triangle t1;  
t1.p1.x = 0;  
t1.p1.y = 5;  
t1.p2.x = 0;  
t1.p2.y = 0;  
t1.p3.x = 5;  
t1.p3.y = 0;
```

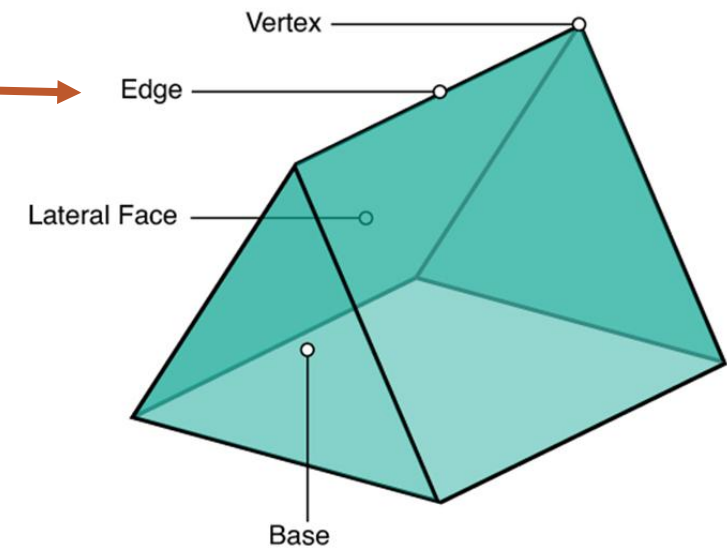

สร้างคลาส ปริซึม โดยทำคลาaskก่อนหน้ามาเป็นคลาสมแม่เพื่อสืบทอดต่อเนื่อง

```
36 class triangular_prism
37 {
38 public:
39     triangle base;
40     float edge_length;
41     float get_volume()
42     {
43         return base.get_area() * edge_length;
44     }
45     float get_surface_area()
46     {
47         return 0;
48     }
49 };
```

Triangular Prism

MATH
MONKS

p1 (triangular_prism)

Attributes

- base (triangle)
- edge_length (float)

Method

- get_volume (float)
- get_surface_area (float)

```
int main()
{
    triangle t1;
    t1.p1.y = 5;
    t1.p2.x = 0;
    t1.p2.y = 0;
    t1.p3.x = 5;
    t1.p3.y = 0;
    cout << t1.get_area() << " sq.unit" << endl;

    triangular_prism p1;
    p1.base = t1;
    p1.edge_length = 20;
    cout << p1.get_volume() << " cubic unit" << endl;
}
```

Result :

12.5 sq.unit

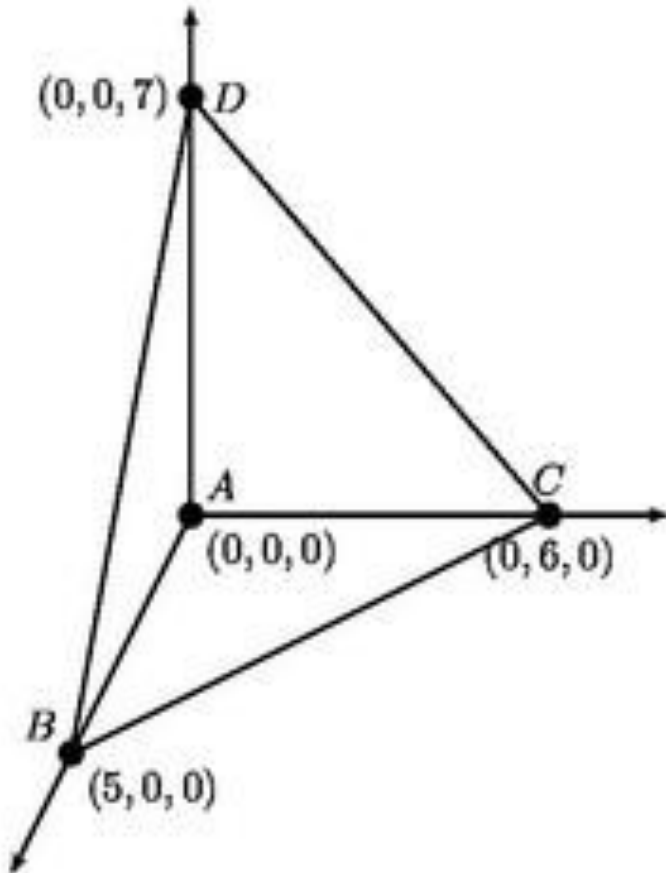
250 cubic unit

คลาสสร้างจุด point3d ก็สร้างได้ง่ายโดยสืบทอดจากคลาสจุดปกติ (point) ที่เรามีแล้ว โดยเพิ่มจุด Z เข้าไป

```
class point3d : public point {  
public :  
    float z;  
  
    point3d(float _x, float _y, float _z) : point(_x,_y){  
        z = _z;  
    }  
}
```

P1 (x, y, z);

หรือจะสร้างแบบรูปทรงสี่หน้า (Tetrahedron)


```
class Tetrahedron{  
public :  
    point3d p,q,r,s;  
}
```

แล้วก็เพิ่ม methods ที่ต้องการได้เลยในคลาส

```
class Tetrahedron{
public :
    point3d p,q,r,s;

    float get_volume(){
        float p_volume = ((s.x-p.x)*((q.y-p.y)*(r.z-p.z))-((q.z-p.z)*(r.y-p.y))) +
                           ((s.y-p.y)*((q.z-p.z)*(r.x-p.x))-((q.x-p.x)*(r.z-p.z))) +
                           ((s.z-p.z)*((q.x-p.x)*(r.y-p.y))-((q.y-p.y)*(r.x-p.x)));
        return p_volume / 6;
    }
}
```

Tetrahedron

Attributes

p (point3d)

Attributes

- x (float)
- y (float)
- z (float)

q (point3d)

Attributes

- x (float)
- y (float)
- z (float)

r (point3d)

Attributes

- x (float)
- y (float)
- z (float)

s (point3d)

Attributes

- x (float)
- y (float)
- z (float)

Method

- get_volume (float)

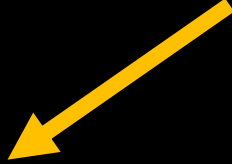
ดังนั้นที่ `main()` เราก็จะสามารถเรียกใช้ได้ปกติ
แต่ต้องเรียงลำดับคำสั่งให้ถูกต้องดังตัวอย่าง

```
point3d a(0,0,0) ,b(5,0,0) ,c(0,6,0) ,d(0,0,7);  
tetrahedron tthd1;  
tthd1.p = a;  
tthd1.q = b;  
tthd1.r = c;  
tthd1.s = d;
```

```
cout << tthd1.get_volume() << " cubic unit" <<  
endl;
```

Result :

35 cubic unit

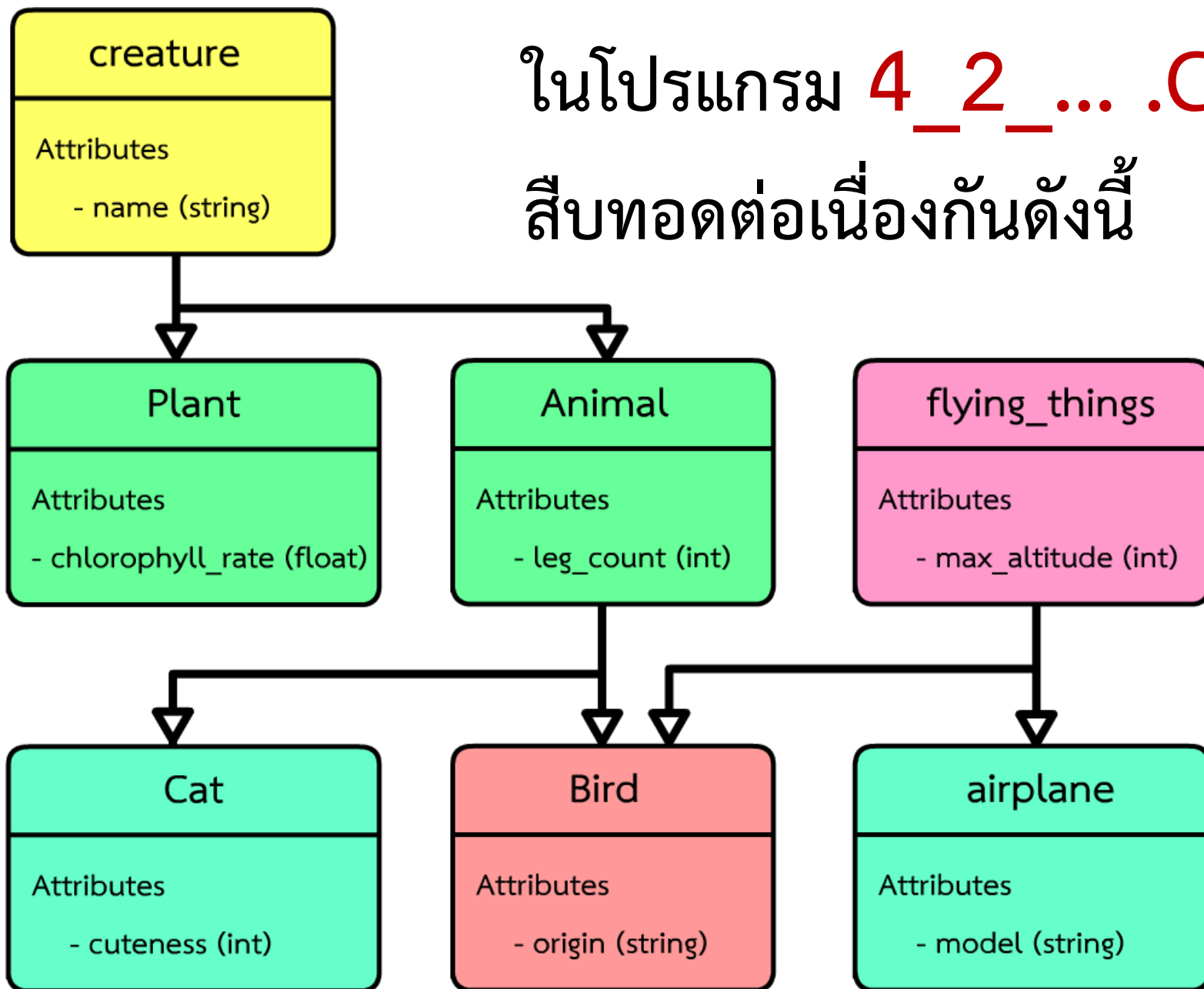

(2) Multiple level & Multiple inheritance

(โปรแกรม 4_2.CPP)

- class ที่รับการสืบทอดมาแล้วสามารถส่งต่อการสืบทอดไปยัง class ลูกได้อีก
- 1 class สามารถรับการสืบทอดได้มากกว่า 1 class

ในโปรแกรม **4_2_... .CPP** จะมีการสร้างคลาสที่
สืบทอดต่อเนื่องกันดังนี้

โปรแกรม 4_2_... .CPP

```
class creature{
public :
    string name;
};

class plant : public creature{
public :
    float chlorophyll_rate;
};

class animal : public creature{
public :
    int leg_count;
};
```

```
class flying_things{
public :
    int max_altitude;
};

class airplane : public flying_things{
public :
    string model;
};

class bird : public animal, public flying_things{
public :
    string origin;
};

class cat : public animal{
public :
    int cuteness;
};
```

คลาส bird เป็นแบบ Multiple inheritance

```
class bird : public animal, public flying_things{  
public :  
    string origin;  
};
```

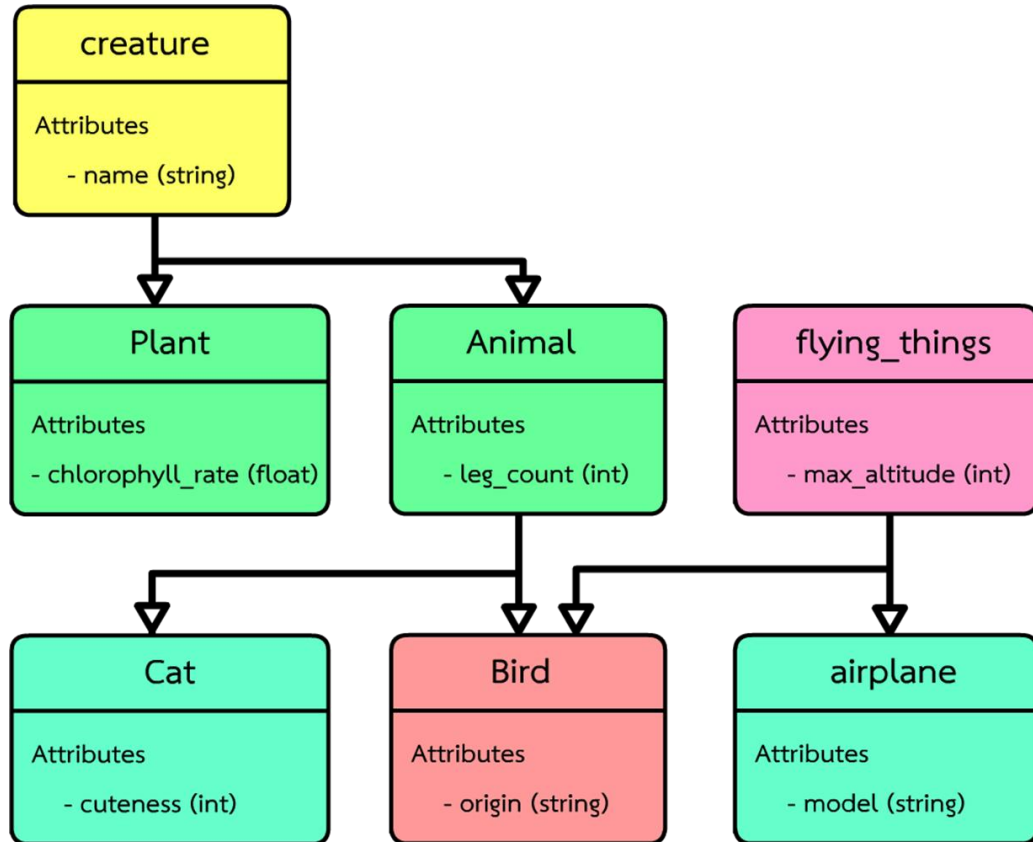
Class bird จะมีคุณสมบัติทั้ง animal (leg_count) และ flying_things (max_altitude)

ส่วนคลาสอื่นก็เป็นการสืบทอดต่อเนื่องเท่านั้น (Multiple level inheritance)

```
class creature{
public :
    string name;
};
class animal : public creature{
public :
    int leg_count;
};
class cat : public animal{
public :
    int cuteness;
};
```

class cat ก็จะมีคุณสมบัติของ class ปู่ (grand parent) นั่นก็คือ name

เมื่อนำมาใช้งานใน main() ก็สามารถกำหนดค่าเริ่มต้นของแต่ละ Object ได้ดังนี้

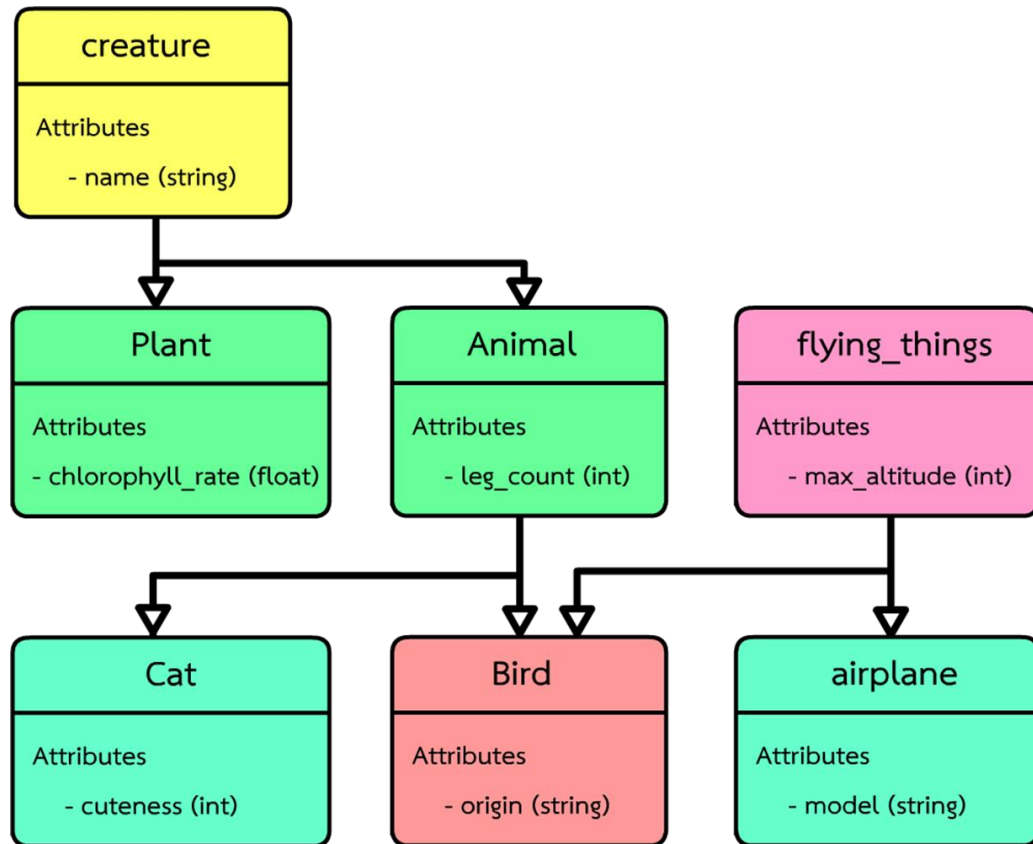
```
int main(){  
  
    bird seagull;  
    seagull.name = "seagull";  
    seagull.leg_count = 2;  
    seagull.max_altitude = 100; // 100 meter  
    seagull.origin = "Australia";  
  
    cat Sphynx;  
    Sphynx.name = "Sphynx";  
    Sphynx.leg_count = 4;  
    Sphynx.cuteness = -10;  
}
```

(3) Inheritance assignment

- object ที่เกิดจาก class ที่อยู่สูงกว่า (parent class) สามารถกำหนดให้เป็น object ที่เกิดจาก class ที่อยู่ต่ำกว่าได้ (child class) ไม่ว่าจะสืบทอดกันมากี่ชั้น เช่น เราสามารถกำหนด object ที่เกิดจากคลาส creature ให้เป็น object ที่เกิดจากคลาส bird ได้ หรือสามารถกำหนด flying_things เป็น airplane ได้
- Class ที่อยู่สูงกว่า (เช่น base class) สามารถมีตัวชี้เพื่อชี้ไปกระทำกับข้อมูลของคลาสลูกได้

ตามตัวอย่างการใช้งานในโปรแกรม 4_3_... .CPP

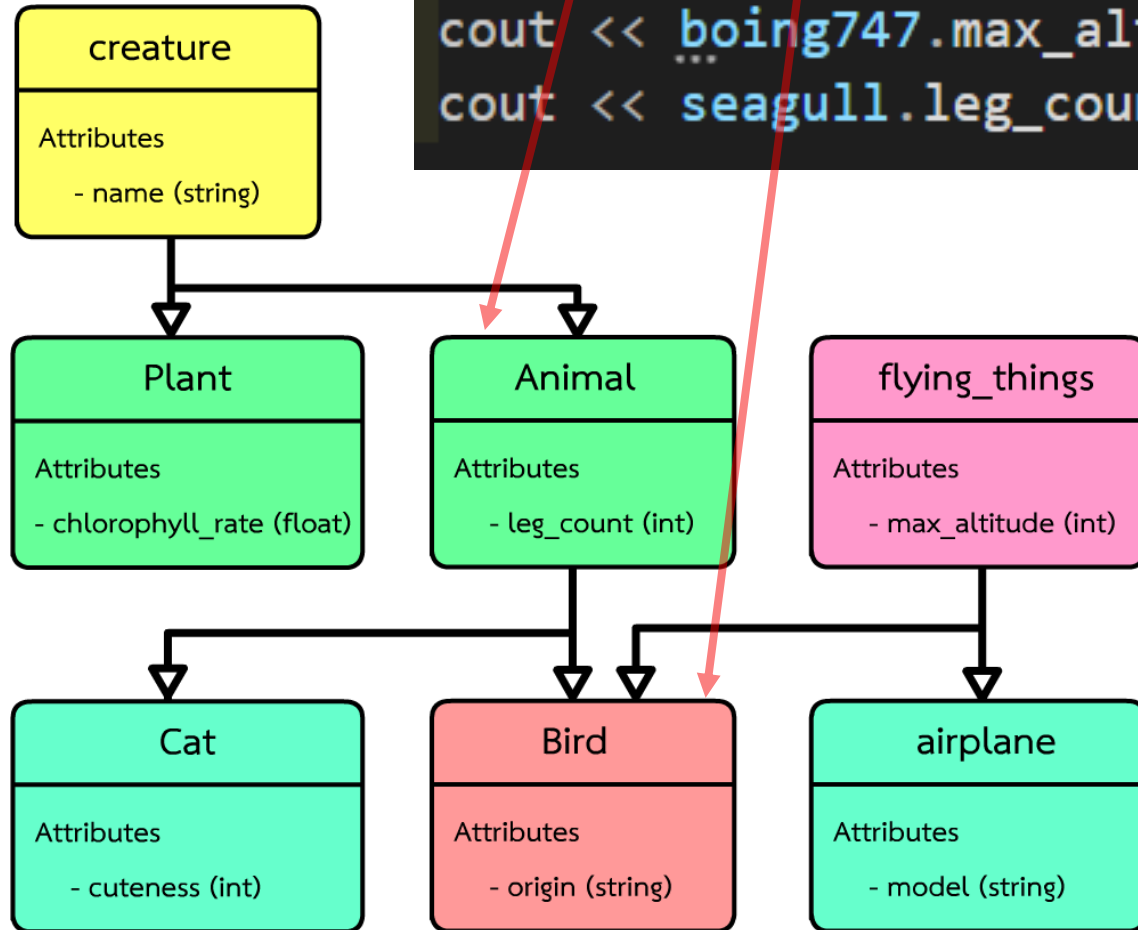
Example :


```
43 bird seagull;
44 seagull.name = "seagull";
45 seagull.leg_count = 2;
46 seagull.max_altitude = 100; // 100 meter
47 seagull.origin = "Australia";
48
49 cat Sphynx;
50 Sphynx.name = "Sphynx";
51 Sphynx.leg_count = 4;
52 Sphynx.cuteness = -10;
53
54 airplane boing747;
55 boing747.model = "747";
56 boing747.max_altitude = 13610;
57
58 animal a1 = seagull; // no error
59 creature c1 = Sphynx; // no error
60 flying_things f1 = boing747; // no error
61
62 animal a2 = boing747; // error
63 flying_things f2 = Sphynx; // error
64 bird b1 = a1; // error
65
```

```
animal a1 = seagull; // no error
creature c1 = Sphynx; // no error
flying_things f1 = boeing747; // no error
```

```
cout << Sphynx.name << " : " << c1.name << endl;
cout << boeing747.max_altitude << " : " << f1.max_altitude << endl;
cout << seagull.leg_count << " : " << a1.leg_count << endl;
```

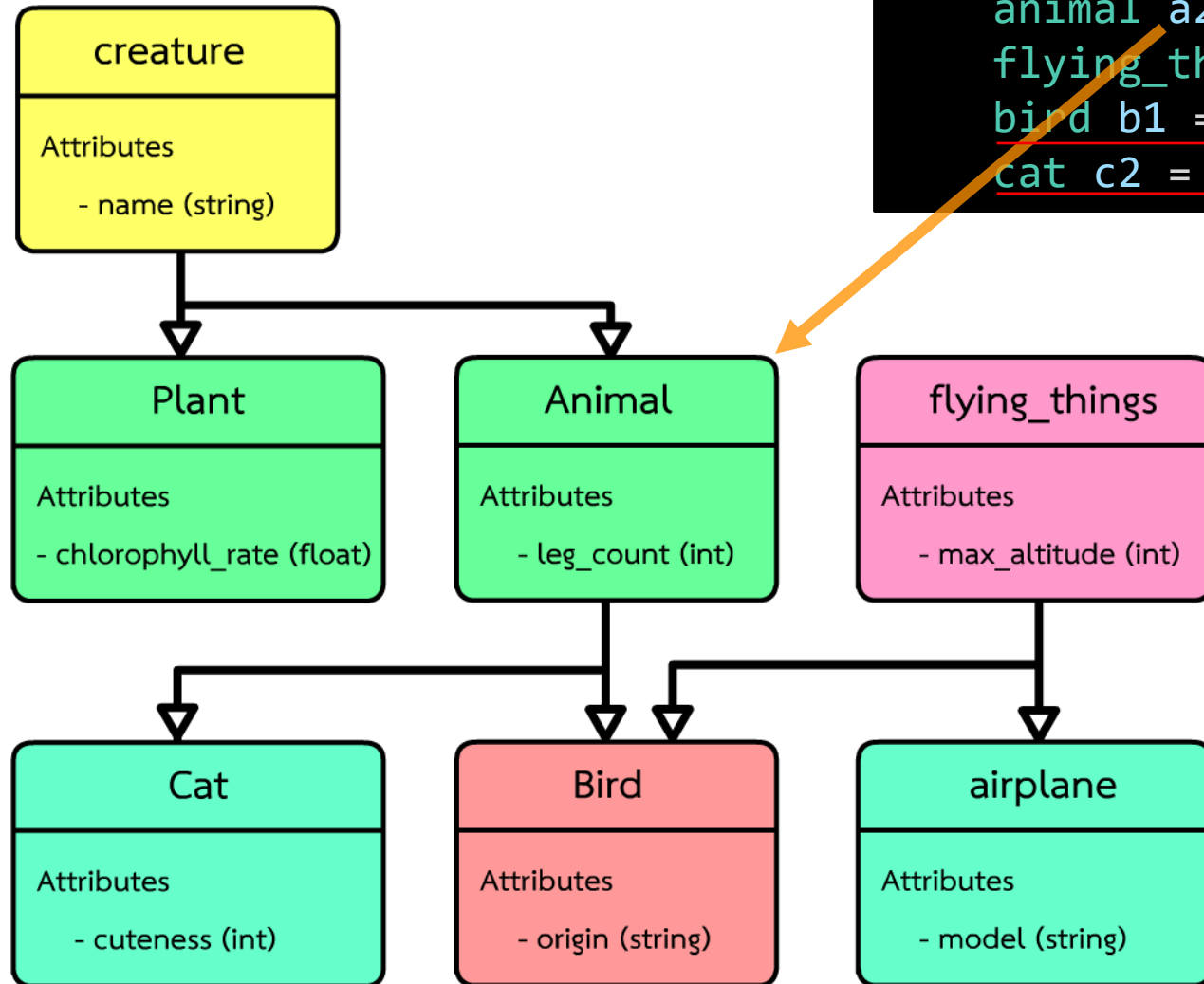

Result :

Sphynx : Sphynx

13610 : 13610

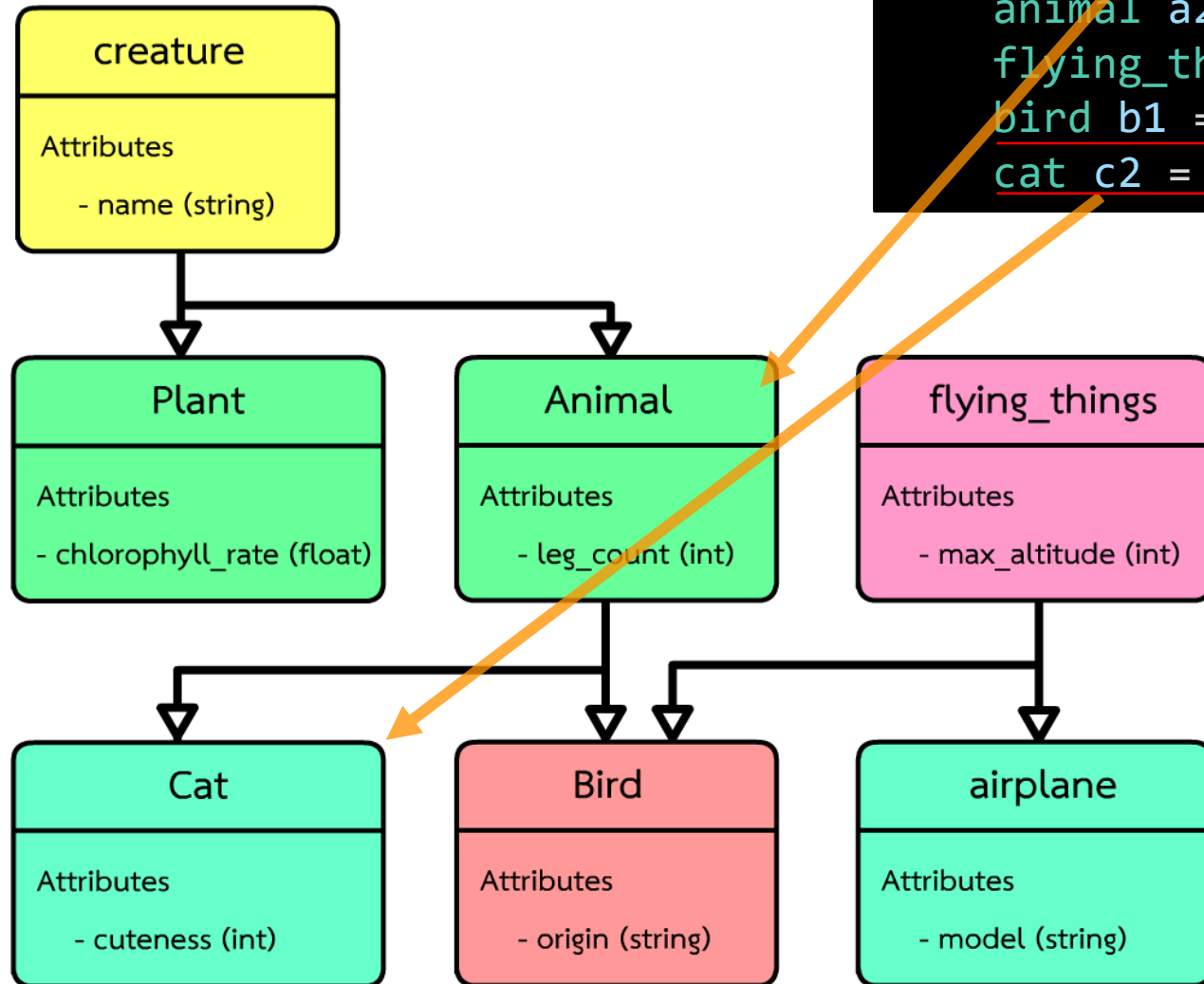
2 : 2


```
animal jellyfish;
```

```
animal a2 = boing747; // error
flying_things f2 = Sphinx; // error
bird b1 = a1; // error
cat c2 = jellyfish; // error
```

Class ที่ไม่เกี่ยวข้องกันไม่สามารถ
กำหนดค่าให้กันและกันได้

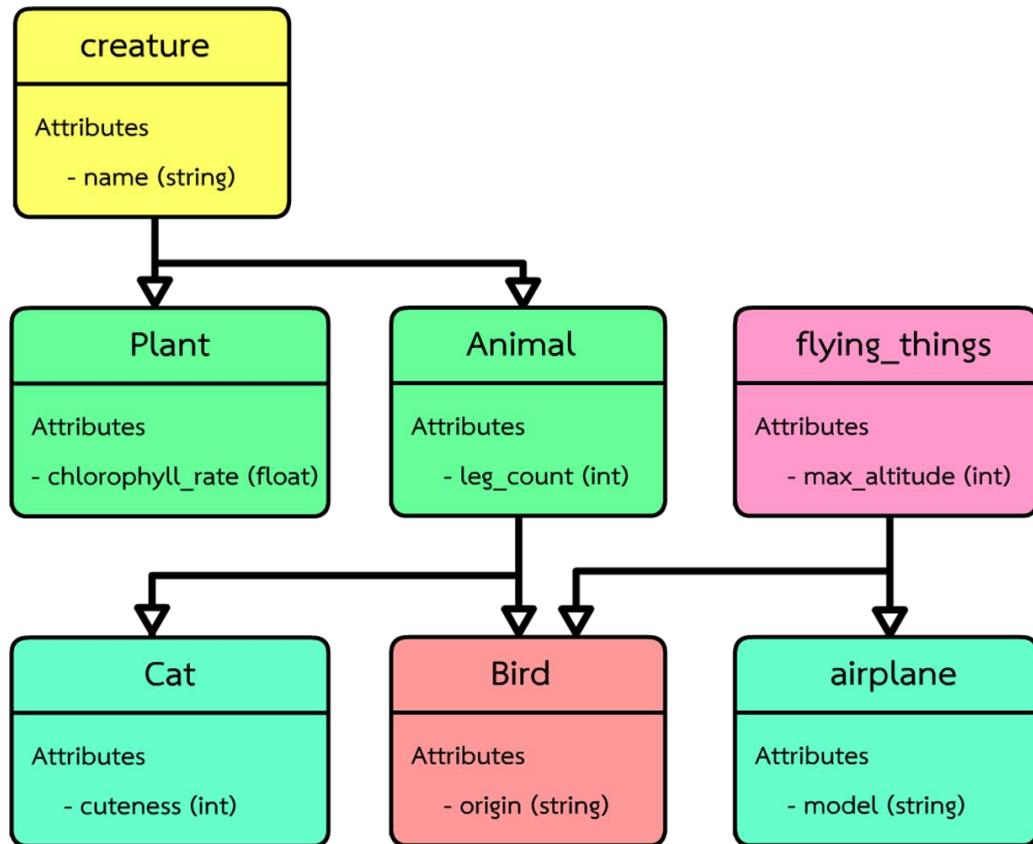


```
animal jellyfish;  
  
animal a2 = boing747; // error  
flying_things f2 = Sphinx; // error  
bird b1 = a1; // error  
cat c2 = jellyfish; // error
```

Object ของ Class ที่ต่ำกว่าไม่สามารถกำหนดให้เป็น object ของ class ที่อยู่สูงกว่าได้

ในบางครั้ง เราต้องการอ้างอิงหรือใช้งานตัวแปร, method ของคลาส
ลูก โดยที่เราไม่จำเป็นต้องสร้าง Object ของคลาสลูกนั้นก็ได้
*(ไม่เปลืองหน่วยความจำที่ต้องสร้าง Object นั้นๆ เพื่อใช้งานถาวร
หรือไม่มีความจำเป็นต้องใช้ คุณสมบัติทั้งหมดของ Object นั้นบ่อยๆ)*
เราสามารถทำได้โดยการสร้างตัวชี้ (point) ของคลาสแม่ขึ้นมาแล้วนำ
Address ของคลาสลูกไปใส่เพื่อชี้ไปส่วนประกอบต่างๆของคลาสลูกได้

วิธีการใช้ pointer ของคลาสแม่ไปชี้คลาสลูก เช่น ต้องการ pointer ของคลาส creature ชี้ไปที่ ตัวแปร Origin ของ Object ที่ชื่อ Seagull ที่สืบทอดจากคลาส Bird ดังนี้

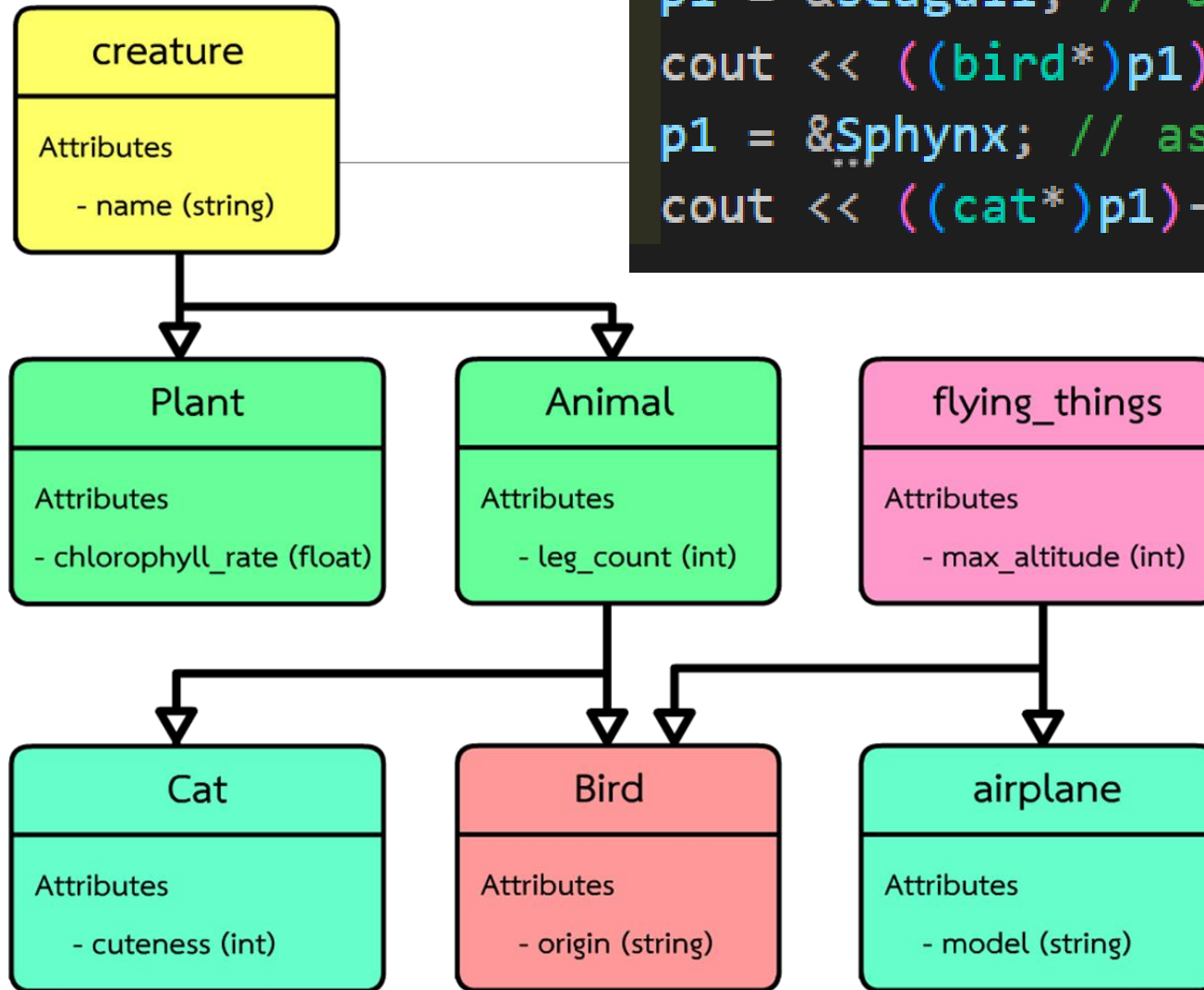


```
brid seagull;    //seagull เป็น object ของคลาส Brid  
creature *p1;    // p1 เป็นตัวชี้ข้อมูลแบบคลาส creature  
p1 = &seagull;   // กำหนดให้ตัวชี้ p1 ชี้ไปที่ Object seagull  
cout << ((bird*)p1) -> origin << endl;
```

ชื่อคลาสของ Object เป้าหมาย

ชื่อตัวแปรของ Object เป้าหมาย

```
animal *p1;  
p1 = &seagull; // assign parent to point child object  
cout << ((bird*)p1)->origin << endl; // no error  
p1 = &Sphynx; // assign parent to point child object  
cout << ((cat*)p1)->cuteness << endl; // no error
```


Result :

Australia
-10

(4) Virtual function

คือ function (Methode) ที่ถูกประกาศไว้ใน base class (parent class) และสามารถถูก สร้างใหม่ทับ(override) ได้ใน class ลูก

ตัวอย่างในโปรแกรม 4_4_... .CPP

เป็นการอนุญาตให้คลาสลูกนำ method นี้ไปเขียนใช้เองได้
(เหมือนการ Override method)

```
class creature
{
public:
    string name;
    int x;
    creature()
    {
        x = 0;
    }
    // void move(int _x)
    virtual void move(int _x)
    {
        x = _x;
        cout << name << " move to position : " << x << endl;
    }
};
```

```
class plant : public creature
{
public:
```

คลาสลูกสืบทอดมาจากคลาสแม่ creature

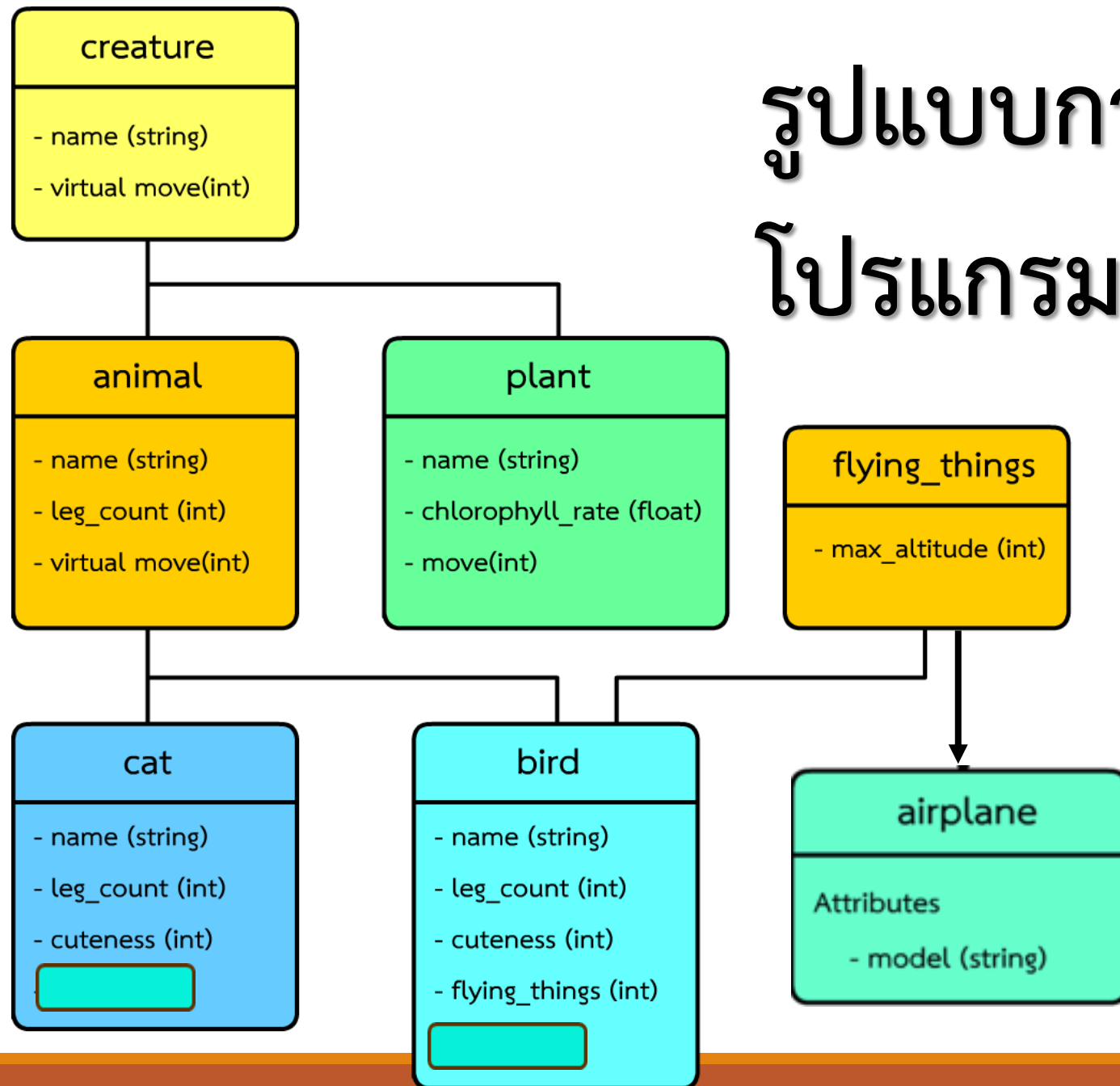
```
    float chlorophyll_rate;
    void move(int _x)
    {
        cout << name << " cannot move" << endl;
    }
};
```

คลาสลูกนำ method คลาสแม่มาเขียนใช้เอง

```
class animal : public creature
{
public:
    int leg_count;

    virtual void move(int _x)
    {
        x = _x;
        cout << name << " using " << leg_count << " leg(s) move to position : " << x << endl;
    }
};
```


รูปแบบการสืบทอดของ โปรแกรม 4_4 CPP

ตัวคลาสแต่ละคลาสในโปรแกรม 4_4 .. .CPP

```
6  class creature
7  {
8  public:
9      string name;
10     int x;
11     creature()
12     {
13         x = 0;
14     }
15     virtual void move(int _x)
16     {
17         x = _x;
18         cout << name << " move to position : " << x << endl;
19     }
20 };
```

```
class plant : public creature
{
public:
    float chlorophyll_rate;
    void move(int _x)
    {
        cout << name << " cannot move" << endl;
    }
};
```

```
class flying_things
{
public:
    int max_altitude;
};
```

```
class airplane : public flying_things
{
public:
    string model;
};
```

```
class animal : public creature
{
public:
    int leg_count;

    virtual void move(int _x)
    {
        x = _x;
        cout << name << " using " << leg_count << " leg(s) move to position : " << x << endl;
    }
};
```

```
class bird : public animal, public flying_things
{
public:
    string origin;
};
```

```
class cat : public animal
{
public:
    int cuteness;
};
```

ตัว `main()` ได้กำหนดค่าเริ่มต้นตัวแปรและ Object ต่างๆไว้ดังนี้

```
int main()
{
    bird seagull;
    seagull.name = "seagull";
    seagull.leg_count = 2;
    seagull.max_altitude = 100; // 100 meter
    seagull.origin = "Australia";

    cat Sphynx;
    Sphynx.name = "Sphynx";
    Sphynx.leg_count = 4;
    Sphynx.cuteness = -10;

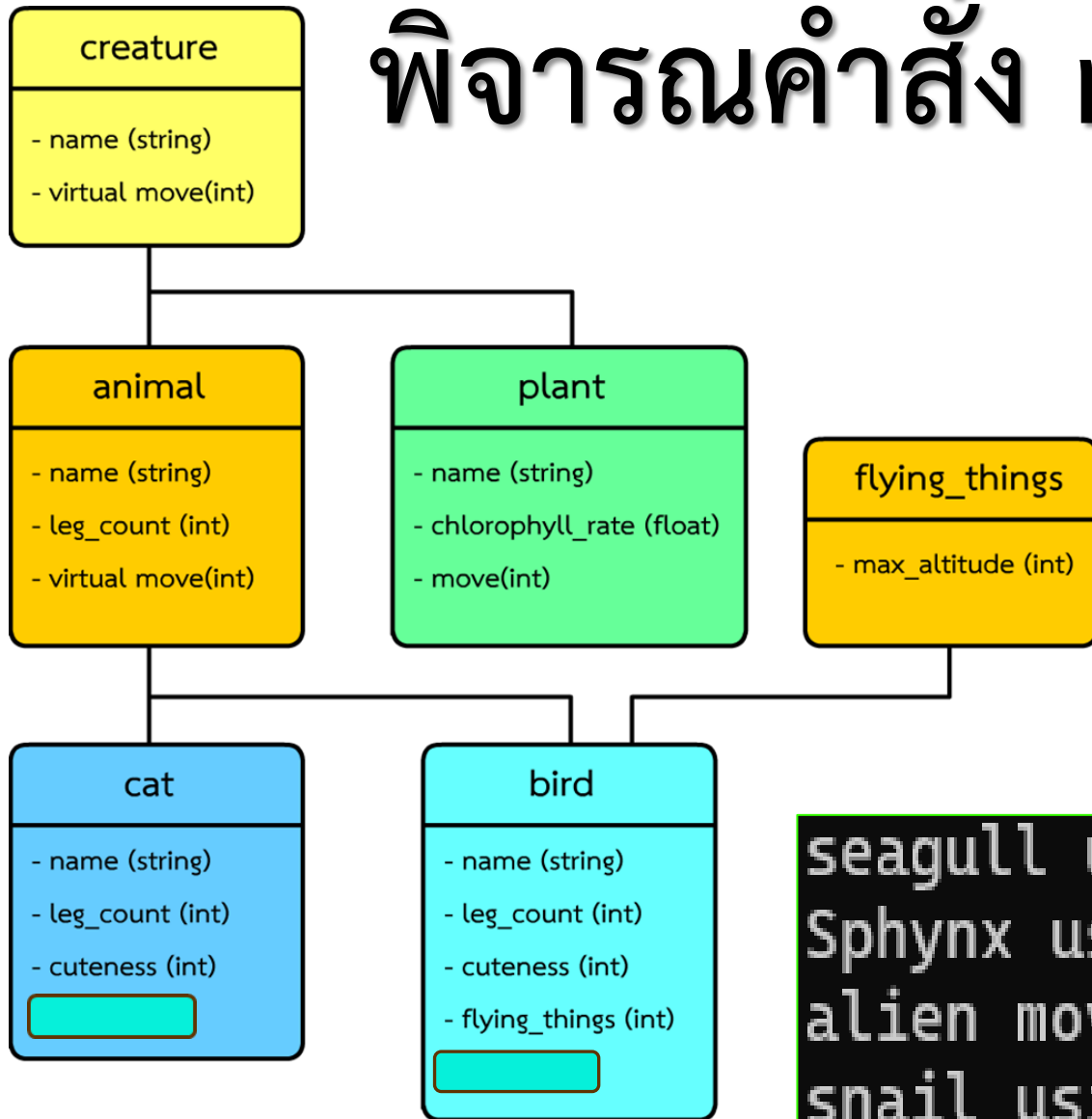
    airplane boing747;
    boing747.model = "747";
    boing747.max_altitude = 13610;
```

```
creature alien;
alien.name = "alien";

animal snail;
snail.name = "snail";
snail.leg_count = 0;

plant palm;
palm.name = "palm";
palm.chlorophyll_rate = 1.6;
```

พิจารณาคำสั่ง move ดูผลการทำงาน


```
seagull.move(10);
Sphynx.move(10);
// boing747.move(10); error
alien.move(10);
snail.move(10);
palm.move(10);
```

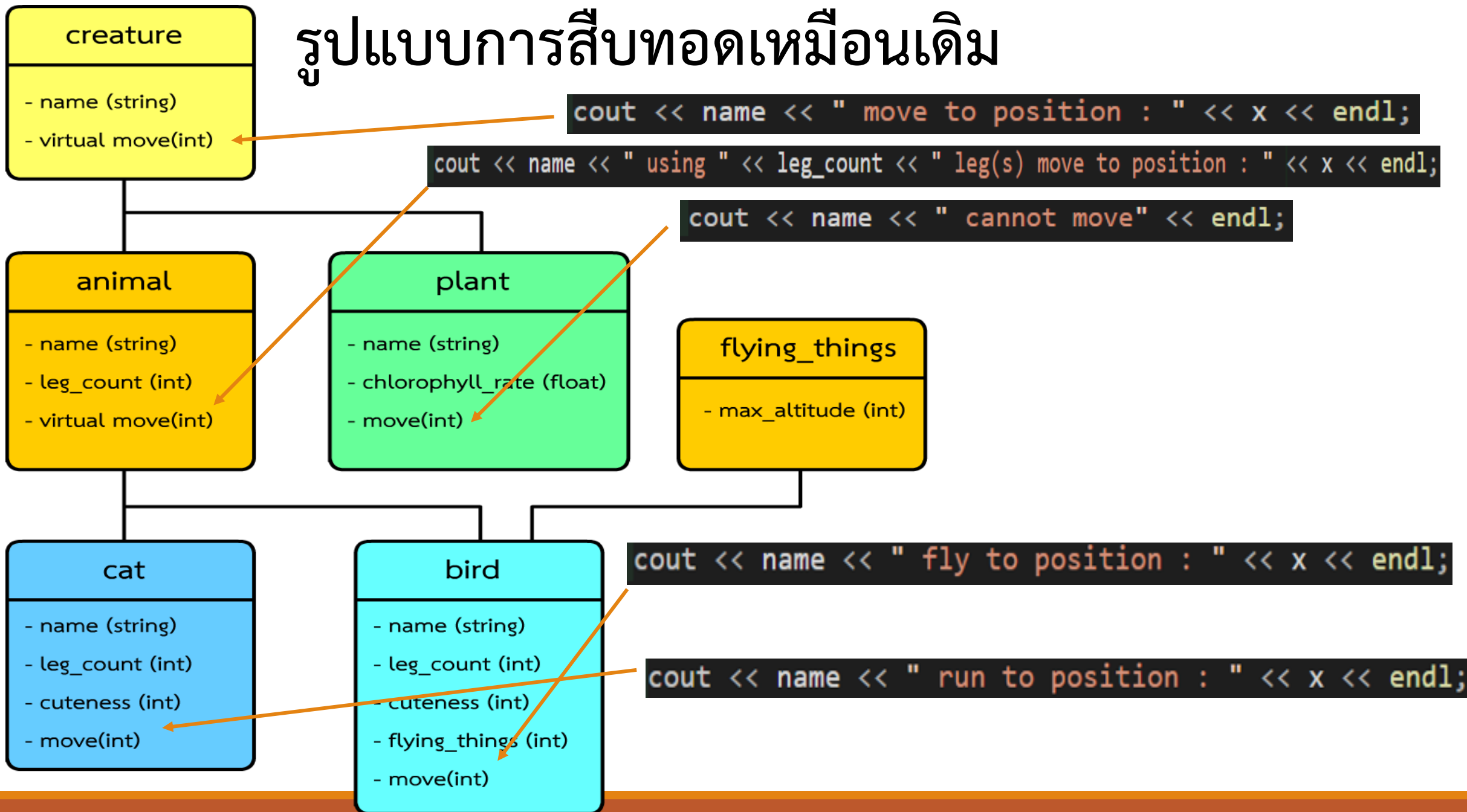
```
seagull using 2 leg(s) move to position : 10
Sphynx using 4 leg(s) move to position : 10
alien move to position : 10
snail using 0 leg(s) move to position : 10
palm cannot move
```

โปรแกรม 4_5_... .CPP กำหนด move เพิ่มขึ้นในคลาส bird และ cat ดังนี้

```
class bird : public animal, public flying_things{
public :
    string origin;
    void move(int _x){
        x = _x;
        cout << name << " fly to position : " << x << endl;
    }
};

class cat : public animal{
public :
    int cuteness;
    void move(int _x){
        x = _x;
        cout << name << " run to position : " << x << endl;
    }
};
```

รูปแบบการสืบทอดเหมือนเดิม

เปรียบเทียบผลลัพธ์ก็มีเปลี่ยนแปลงตรง move()

```
seagull.move(10);  
Sphynx.move(10);  
// boing747.move(10); error  
alien.move(10);  
snail.move(10);  
palm.move(10);
```



```
seagull using 2 leg(s) move to position : 10  
Sphynx using 4 leg(s) move to position : 10  
alien move to position : 10  
snail using 0 leg(s) move to position : 10  
palm cannot move
```

4_4 ... CPP


```
seagull fly to position : 10  
Sphynx run to position : 10  
alien move to position : 10  
snail using 0 leg(s) move to position : 10  
palm cannot move
```

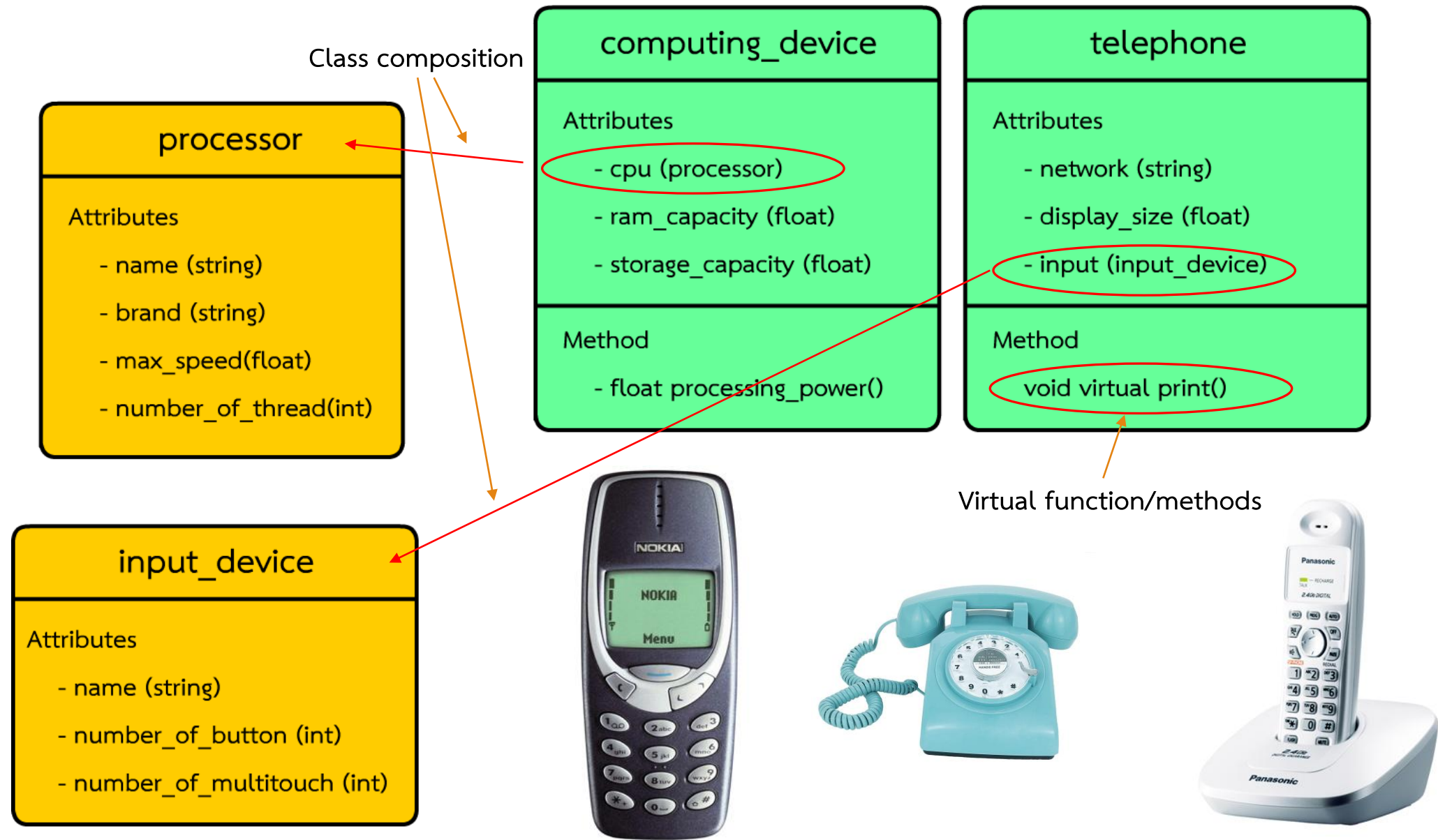
4_5 ... CPP

Conclusion

- composition vs inheritance
- Multiple level & Multiple inheritance
- Inheritance assignment
- Virtual function

LAB

แก้ไขโปรแกรมที่ 4_6_LAB.CPP ให้ได้คำตอบตามโจทย์ต้องการ

class processor

ที่อยู่ใน class computing_device *

class computing_device

float ram_capacity

class input_device

ที่อยู่ใน class telephone *

Object คลาส processor

Object คลาส input_device

```
laptop Hp_Envy("HP Envy 16-h0043TX", i5, 16, nb_keyboard, "windows");
```

สร้างใหม่ใน class laptop

string name

สร้างใหม่ใน class laptop

os_name

```
Hp_Envy.print();
```

void print() {..}

ต้องสร้างใหม่ใน class laptop เพราะ Hp_Envy เป็น Object เกิดจาก class laptop

สร้างใหม่ใน class smartphone

string name

class processor

ที่อยู่ใน class computing_device

Object คลาส processor

class computing_device *

float ram_capacity

```
smartphone iphone4("iPhone 4", apple_a4, 0.512, cap_touch, "3G");
```

Object คลาส input_device

class telephone *

string network

```
iphone4.print();
```

class input_device

ที่อยู่ใน class telephone

void print(){..}

ต้องสร้างใหม่ใน class smartphone เพราะ iPhone4 เป็น Object เกิดจาก class smartphone

และพิมพ์ให้ตรงกันกับผลลัพธ์ที่ต้องการ ** processor มีตัวแปร bard ที่ใช้แยก IOS และ Android ได้ **